

För dig som har Coop MedMera och är medlem i Konsumentföreningen Stockholm.

SKATT PÅ SOCKRAD LÄSK SÄNKER KONSUMTIONEN

Läsk med tillsatt socker ökar risken för övervikt, diabetes och hjärt-kärlsjukdom. Det visar flera tunga vetenskapliga studier. I Mexiko, England och sex städer i USA har man infört punktskatt på sockrad läsk och det har gett resultat, konsumtionen har gått ner. Nu funderar man på att göra samma sak i Sverige.

Att beskatta läsk med socker löser inte problematiken med den ökande övervikten i Sverige, men det kan vara en av flera åtgärder. Läsk är enbart tomma kalorier som inte bidrar till någon direkt mättnadskänsla. Att beskatta enbart sockersötad läsk och inte socker generellt

gör gränsdragningen mellan vad som ska beskattas och inte betydligt enklare.

– Ska en läskskatt få önskad effekt, det vill säga minskad konsumtion, bör skatten vara ordentligt tilltagen, minst 20 procent, säger Minna Hellman, projektledare, KfS.

I Mexico och i Berkley i USA har läskkonsumtionen minskat med 20 procent sedan skatten infördes 2014 respektive 2015. Det är främst i målgruppen med sämst socioekonomisk status som effekten varit störst. Det är också den grupp som har störst problem med fetma.

– Det krävs många parallella åtgärder för att vi ska komma tillrätta med den ökande övervikten. I Berkley har man tänkt lite längre än att bara beskatta. Pengarna man får in på läskskatten används i olika projekt för att få barn, ungdomar och deras föräldrar att äta mer hälsosamt och det känns ju som ett förträffligt sätt att investera för framtida hälsa, säger Minna Hellman.

Ny grön butik i Norra Djurgårdsstaden

I slutet av mars öppnade Coop en helt ny butik som får guld i hållbarhet i det miljöprofilerade området Norra Djurgårdsstaden. Och en del av sortimentet får boende i Norra Djurgårdsstaden själva bestämma över.

Det är en grön butik Coop slagit upp i Norra Djurgårdsstaden. Den nya butiken drivs med 100 procent grön el från sol, vind och vatten och byggnaden uppfyller kraven för Miljöbyggnad nivå Guld*.

Som alla Coop-butiker är den KRAV-märkt och den har energismarta lösningar, med LED-belysning i hela lokalen

och värmeåtervinning från kylar och frysar.

Sortimentet är utvalt för kunder med höga förväntningar på ekologi, hållbarhet och matglädje. En nio meter lång manuell delikatessdisk möter dig längst in i butiken. Där finns fisk och skaldjur från Coops hållbara fisklista, delikatesser från

FAKTA COOP NORRA DJURGÅRDSSTADEN

- 100 procent grön el från sol vind och vatten
- Byggnaden uppfyller kraven för Miljöbyggnad nivå Guld
- LED-belysning i hela lokalen
- Värmeåtervinning från kylar och frysar
- Ca 25 medarbetare
- 850 kvadratmeter

Felix Hartzell, butikschef Coop Norra Djurgårdsstaden

hela världen och du kan även beställa catering. Sortimentet består av en hög andel ekologiska och KRAV-märkta varor.

Butikschefen Felix Hartzell har valt att lämna plats i sortimentet för kunders önskemål och alla kunder kan komma med förslag på varor butiken ska ta in.

– Det är en butik med färskvaror och matglädje i fokus. Vi vill bygga en självklar mötesplats för människor som uppskattar god och schyst mat till ett bra pris, säger Felix Hartzell.

* Miljöbyggnad nivå Guld är den högsta nivån i Swedish Green Building Councils svenska system för miljöcertifiering av byggnader.

Kan man ångra ett second hand-köp?

Att köpa begagnat är både miljö-smart och bra för plånboken, men vad gäller om jag inte är nöjd? Vi frågade Eric Eklund på Hallå konsument.

VAD SKA JAG TÄNKA PÅ NÄR JAG HANDLAR BEGAGNADE VAROR?

Om du handlar varor som säljs i befintligt skick, kanske i en second hand-butik,

är du skyddad av konsumentköplagen. Även varor som säljs i befintligt skick är nämligen felaktiga om varorna är i sämre skick än vad du kan förvänta dig. Vad du kan förvänta dig av sådana varor beror bland annat på priset. Du har inte rätt att göra en reklamation av varor som har brister och skönhetsfel om butiken tydligt har informerat om dem. Undersök därför varorna noga innan du handlar.

GÄLLER SAMMA SAK OM JAG HANDLAR PÅ LOPPIS ELLER EXEMPELVIS PÅ BLOCKET OCH TRADERA?

När du handlar på Blocket är det vanligast att säljaren är en privatperson, då gäller köplagen istället för konsumentköplagen. Då kan du och säljaren själva

Eric Eklund, Hallå konsument

komma överens om hur ni vill göra. Säljaren kan exempelvis friskriva sig från ansvar för fel. Vid ett privatköp är utgångspunkten alltså att det som du och säljaren har avtalat gäller. Men precis som ovan kan varan fortfarande kallas felaktig om den är i sämre skick än du kunde förvänta dig.

OM JAG, EN VECKA EFTER KÖPET, UPPTÄCKER ATT VARAN ÄR I SÄMRE SKICK ÄN JAG KUNDE FÖRVÄNTA MIG OCH SÄLJAREN KRÅNGLAR, VAD SKA JAG GÖRA DÅ?

Allmänna reklamationsnämnden prövar inga tvister om du köpt en vara eller tjänst av en privatperson. Om du får problem med varan efter köpet och du och säljaren inte kommer överens, kan du istället kontakta tingsrätten. Om man behöver råd kring hur man ska gå tillväga kan man ringa Hallå konsument och få lite tips.

Jämställdhet för att minska fattigdomen

Om fattigdomen i världen bara fick ha ett ansikte skulle det föreställa en kvinna på landsbygden, till exempel Faith som bor i Kenya. Hon är en del av framtiden och om man ska bekämpa fattigdomen, måste vi ge kvinnor som Faith en röst.

De flesta som lever i fattigdom på jorden försörjer sig på ett litet jordbruk. Och 70 procent av dem är kvinnor. Det är en tuff tillvaro, där varje morgon bär på en oro för hur dagen ska bli. Kommer regnet? Får vi mat på bordet? Hur ska det gå för barnen? Dessutom har kvinnor nästan alltid mycket sämre möjligheter än män. Att inte få bestämma över ekonomin och marken som huset står på bara för att man är kvinna, är inte bara orättvist, det är dessutom rätt korkat.

Vi vet att kvinnor är nyckeln till en värld utan fattigdom. När kvinnor får makt över sina liv, över arbetet och skördarna på gården – då ökar familjens inkomster. Mer pengar hamnar i plånboken, investe-

ras i bättre hus och i barnens utbildning. Fler tar sig ur fattigdomen. För om kvinnor skulle ha samma möjligheter som män, då skulle mycket förändras. För många. Då skulle skördarna kunna öka så mycket att mellan 100 och 150 miljoner människor skulle slippa gå hungriga. Det säger FN.

Jämställdhet är alltså inte bara en självklar rättighet. Det är också ett alldeles fantastiskt sätt att minska fattigdomen på jorden. Världen behöver fler flickor och fler kvinnliga förtagsledare och gärna också fler kvinnliga presidenter som förebilder.

We Effect kör just nu en kampanj och insamling till dessa flickor och kvinnor

Foto Anders Hansson

som behöver ta makt över sina liv. Vill du vara med och stötta arbetet, är det enklaste sättet att bli månadsgivare. Läs mer på www.weeffect.se

UTROTA FATTIGDOM. MED JÄMSTÄLLDHET.

Bidra till att fler kvinnor får större inflytande än idag. Tillsammans skapar vi en rättvisare värld, en månad i taget.

FÖRÄNDRA VÄRLDEN. BLI MÅNADSGIVARE PÅ WEEFFECT.SE

WE EFFECT
TILLSAMMANS MOT FATTIGDOM

Enklare om du sparar kvittot

När du handlar i en affär har du rätt att få kvitto. Handlar du på nätet har du rätt att få en bekräftelse på beställningen. Det är alltid bra att spara kvittot och bekräftelsen som visar vad, var och när du gjorde inköpet.

Kvittot är en värdehandling. Det är ett bevis på vad du köpt, var och när du köpt det och till vilket pris. Du kan få det i pappersform eller som ett digitalt kvitto. Oavsett vilket, är det alltid bra att spara det, inte minst med tanke på att du har rätt att reklamera en vara inom tre år. Har du gjort ett större viktigare inköp ska du helst spara kvittot ännu längre och om du äger ett hus och har betalt reparationer på det, ska du spara dina kvitton så länge du bor kvar i huset.

KVITTO VID REKLAMATIONER

Vid köp av en vara eller tjänst har du enligt lag åtminstone tre års reklamationsrätt. Du har alltså rätt att klaga på ursprungliga fel, till exempel ett fabriksfel, som uppstår inom tre år efter köpet. Det är därför bra att spara kvittot så länge du har reklamationsrätten kvar, för att kunna bevisa var och när du köpt varan. Men det finns inget kvittokrav vid reklamationer. Om du inte har kvar kvittot vid en reklamation så kan det gå bra att bevisa köpet med exempelvis ett kontoutdrag eller en kontokortsslip.

NÄR DU HANDLAR PÅ NÄTET

När du ingår avtal på distans, exempelvis över telefon, på nätet eller utanför en fast affärslokal, är företaget inte skyldigt att erbjuda dig ett kvitto. Men det är skyldigt att lämna en bekräftelse på avtalet senast när varan levereras eller tjänsten börjar utföras. Där ska det framgå vad du köpt och vad du betalat. Bekräftelsen – tillsammans med exempelvis en kopia på korthistorik, ett utdrag från ditt konto eller ett utdrag från din internetbank – gäller då som bevis på ditt köp.

KVITTO VID ÖPPET KÖP, BYTESRÄTT OCH GARANTIER

Öppet köp, garantier och bytesrätt är frivilligt för butiker att erbjuda. Kolla vad som gäller innan du betalar. I och med att det är frivilligt med öppet köp, garantier och bytesrätt kan butiken ha egna krav och villkor kring om du behöver visa kvitto. Det kan räcka med ett kontoutdrag eller kontokortsslip, men det är inte säkert.

Källa: Konsumentverket

VAR STÅR CLOWNEN?

Clown på klot heter den här brons-skulpturen av Erik Grate som kom på plats 1998. Var står den?

Lämna ditt svar senast 12 juni 2017 på www.konsumentforeningenstockholm.se/tavling eller skicka ett vykort till KfS, Box 3259, 103 65 Stockholm. Tio vinnare får två fribiljetter var till Skansen. Vinnarna meddelas personligen och namnen publiceras tillsammans med rätt svar på vår webbplats.

Rätt svar i förra numret:

Hjalmar Söderberg står staty utanför Kungliga biblioteket i Humlegården.

Portionsguiden hjälper dig fixa buffén

Sommaren är årstiden för festande och firande. Konfirmation, student, bröllop med mera. Gärna med en buffé i trädgården. Men hur mycket måste man laga för att veta att det räcker till alla, och utan att få en massa mat över? I vår användbara portionsguide hittar du svaret. Där ser du exempelvis hur mycket lax, prinskorv och potatis du bör beräkna per person. (50 g lax, 75 g potatis och 3 prinskorvar per person.) Sök på "Portionsguide" på vår webbplats.

Bredda synfältet med filterbubblan.se

Filterbubblan.se är ett oberoende och opartiskt verktyg som låter dig se hur olika debatten låter i de tre ideologiska bubblorna som präglar svensk inrikespolitik, från vänster till höger. Bakom sajten står journalisten och författaren Per Grankvist.

Per Grankvist

som går stick i stäv med dina egna. Då är bubblan tätare än vad som är bra för dig. Men istället för att skylla på Facebook måste vi själva ta ansvar för vilken bild av omvärlden man får.

VAD VILL DU UPPNÅ MED FILTERBUBBLAN.SE?

Jag vill folkbilda om hur filterbubblor påverkar debatten i Sverige, genom att göra det möjligt för folk att jämföra bubblorna på egen hand, se hur ordvalen skiljer sig åt och vilka argument de olika

sidorna använder. Miljö och klimat är ett av tio ämnesområden man kan följa, där skiljelinjerna blir tydliga för den som funderar på vilket parti man ska rösta på i nästa val. I en förvirrande tid vill jag ge människor en möjlighet att se saker tydligare. Tidigare har jag skrivit om filterbubblor och det här är ett annat sätt att göra journalistik men som också får människor att förstå mer om den värld vi lever i.

VAD ÄR EN FILTERBUBBLA?

I våra sociala flöden ser vi mer och mer av det vi gillar. När algoritmerna förenklar våra liv genom att filtrera bort sånt vi inte gillar skapar de samtidigt täta bubblor som är svåra att sticka hål på och det ger oss en felaktig världsbild.

HUR VET MAN ATT MAN ÄR I EN FILTERBUBBLA?

Ett tydligt tecken kan vara att man aldrig ser något som man inte gillar eller åsikter

MEDLEMSEERBJUDANDEN

coop
MED MERA

Erbjudandena gäller för dig som har ett Coop MedMera-kort och är medlem i Konsumentföreningen Stockholm. Vill du ha fler erbjudanden? Logga in på coop.se och gå till "Mina inställningar". Bocka i att du vill ha Coops nyhetsbrev så får du vårt e-utskick varje månad. Du kan också gilla oss på Facebook så missar du inget erbjudande.

Koppla av på Skytteholm, Ekerö 795 kr

Skytteholm, Ekerö, ligger vackert omfamnad av Mälaren, bara 30 minuter från Brommaplan. Efter en god natts sömn på vårt nyrenoverade hotell kan du börja dagen med en löparrunda, ta ett morgondopp eller gå direkt till den välfyllda frukostbuffén. Mälare GK ligger bara ett slag bort. **Tid** Ankomst onsdag-fredag under juli 2017.

Plats Skytteholm, Ekerö

Medlemserbjudande 795 kr per dubbelrum i Skyttegården med frukost. (Ord. sommarpris

995 kr.) Lägg till 200 kr per rum och få en uppgradering till herrgårdsflygel.

Bokning 08-560 236 00 och ha ditt MedMera-kort till hands.

Läs mer

www.konsumentforeningenstockholm.se/erbjudanden

Skytteholm
EKERÖ

Det blåser på månen 150-290 kr

En familjeföreställning om syskonkärlek och frihetsdrömmar i skuggan av krigets allvar. Ett sagoäventyr om behovet av att få vara den du är. Genom en spektakulär visuell gestaltning kommer sagan till liv som aldrig förr. Det blir en hisnande resa, men med en allvarlig botten. Av Eric Linklater. Regi Ellen Lamm. Medverkande Sanna Sundqvist, Emma Broomé, Magnus Ehrner, Mia Benson med flera.

Tid Utvalda dagar i juni och juli 2017. Boka senast 5 juni.

Plats Dramaten, Stora scenen.

Medlemserbjudande 150-290 kr (ord. pris 360 kr samt 150 kr för alla under 26 år.) Max 10 biljetter per MedMera-kort.

Mer info och bokning

www.konsumentforeningenstockholm.se/erbjudanden

Stadsvandringar 20 % rabatt

Följ med på upptäcktsfärder med historiska och nutida inslag, och med både oväntade och väntade stopp. Alla åldrar är välkomna och vi erbjuder guidningar året om.

Tid Gäller hela 2017

Medlemserbjudande 20 % rabatt på utvalda reguljära turer på svenska och engelska hos

Ourway Tours. Prisexempel för turen "Puss & Snusk" 128 kr för vuxna (ordinarie pris 160 kr)

Läs mer och boka

www.konsumentforeningenstockholm.se/erbjudanden

Strindbergs klassiker Hemsöborna 295 kr

Med Ann Petrén och Claes Malmberg som Madam Flod och Carlsson. Änkan Anna Eva Flod äger ett förfallet jordbruk på Hemsö i skärgården. Sonen Gusten ägnar sig åt jakt och nöjen – gården är han ointresserad av. Madam Flod behöver hjälp. Hon sätter in en annons i tidningen och Carlsson svarar. En värlänning med oklar bakgrund och stora ambitioner. Han ska få gården på fötter. Och han lyckas på förvånansvärt kort tid. Både med det – och att

vinna Madam Flods hjärta. Men Gustens hjärta vinner han inte.

Tid 25 maj, 28 maj, 3 juni, 4 juni, 8 juni 2017. Boka senast 31 maj.

Plats Stora scenen, Kulturhuset Stadsteatern

Medlemserbjudande 295 kr (Ord pris 395 kr)

Mer info och bokning

www.konsumentforeningenstockholm.se/erbjudanden

Kontaktinfo

KfS, Box 3259, 103 65 Sthlm. Tel 08-714 39 60
info@konsumentforeningenstockholm.se
www.konsumentforeningenstockholm.se

Medlemsservice

Frågor om medlemskap
tel 0771-17 17 17, val 2 + 2, vardagar kl 8–18.
medlemsservice@kf.se

Konsumentföreningen Stockholm

Konsumentföreningen Stockholm är en av huvudägarna i Coop. Vår viktigaste uppgift är därför att göra Coop så bra som möjligt för våra 775.000 medlemmar. Nyckeln till dina medlemserbjudanden är Coop MedMera-kortet. Vår övertygelse är att vi tillsammans bidrar till ett mer hållbart samhälle.

Ansvarig utgivare: Helen Persson, KfS. Redaktör: Lena Aronsson, KfS.
Layout: AD Design. Tryck: Strålfors, Ljungby.

